ZONDAG 39
Vraag 104: Wat wil God in het vijfde gebod?
Antwoord: Dat ik mijn vader en mijn moeder en allen die boven mij gesteld zijn, alle eer, liefde en trouw bewijs en me aan hun goede voorschriften en tucht met gepaste gehoorzaamheid onderwerp en ook met hun zwakheid en gebreken geduld heb, aangezien het God behaagt ons door middel van hen te regeren.

Bijbels omgaan met elkaar
1. Wat dit gebod van ouders vraagt
2. Wat dit gebod van kinderen vraagt

1. Wat dit gebod van ouders vraagt
Opvoeden is niet alleen een taak voor de ouders. We kunnen het uitbreiden naar gezagsdragers op school, in de maatschappij etc.
Aantal redenen, waarom we in deze preek de behandeling van de gezagsverhouding beperken tot ouder-kind.
1. Iedereen is kind. Het gezin is de meest basale eenheid in de samenleving.
2. Als je kinderen hebt ben je ouder geworden. De Heere verwacht dat in die thuissituatie een christelijk kader wordt geschapen, waarbinnen kinderen gevormd worden.
God start met de relatie tussen ouder en kind, omdat dit de plaats is waar we na onze geboorte voor het eerst onze naaste ontmoeten. Er is een regelrecht verband tussen gezin en maatschappij. In het gezin gaat het als ouder om 'rolmodel' zijn.
De omgang van ouders onderling, bepaalt de omgang van kinderen met ons. Het huwelijk, en de praktijk ervan, gaat vooraf aan het grootbrengen van eventuele kinderen. Waar het huwelijk een 'zone zonder gevaar' is, een veilige haven, heeft dat zijn uit- en doorwerking op de kinderen.
Slechts vanuit de omgang met Christus, kunnen wij onze kinderen 'regeren'. Wij mogen van onze kinderen verwachten dat zij ons 'eren'. 'Eren' is de middenweg tussen vereren en onteren. Eren = hoge achting hebben voor wie ze zijn. Als ouders dienen we ons af te vragen of wij in ons doen en laten aanleiding geven dat onze kinderen ons 'onteren'.
'God belieft het onze kinderen door onze hand te regeren'. Wij zijn gezagsdragers, niet in de eerste plaats wanneer we het goed gebruiken. Wij zijn ermee bekleed! Wij hebben Gods zeggenschap over onze kinderen te gebruiken. We dienen daarom te beseffen dat onze kinderen een 'erfdeel des Heeren' zijn, een 'leenpand'. Hen hebben wij op te voeden 'in de lering en vermaning des Heeren' (Ef. 6). Dat betekent: grootbrengen tot (geestelijke) volwassenheid. Er zit blijkbaar een doel in de christelijke opvoeding.
Het woord 'vermaning' is een mooi woord (noutheteo), wat eigenlijk 'raadgeven' betekent. Met dat wij regels stellen (en dat is nodig!), dienen wij uit te leggen wat en waarom wij dat doen. Immers, anders is er het risico onze kinderen tot toorn te verwekken!
In dit verband is het woord 'communicatie' heel belangrijk in een christelijk gezinsleven
Opvoeders zijn als 'herders'. Een herder wijst de weg, maar gaat mee, helpt je weer op de been, begeleidt en corrigeert.

2. Wat dit gebod van kinderen vraagt
Kort gezegd komt het hierop neer: 'eer' je ouders. Er staat niet: 'houd van ze', of 'bewonder ze', of: 'vertrouw ze'. De relatie met je ouders is zeer complex en wisselt. Daarom: eer je ouders. Dit is een algemeen principe dat ten allen tijde waar is. Zolang je leeft en in alle omstandigheden!
Eren is een keuze om je ouders met waardigheid en beleefdheid te behandelen. Omdat ze door God zijn aangesteld tot gezagsdragers. Eren betekent: 'hooghouden'. Waarom zou je dat doen? Achter je ouders staat de Heere God Zelf.
Het is recht/goed (Ef. 6:1). De HC wekt kinderen op zich 'met behoorlijke gehoorzaamheid onderwerpen aan hun ouders'. Dit is realistisch geformuleerd. Geen kadaverdiscipline wordt verlangd, maar een gehoorzaam zijn 'in de Heere', in de dingen die goed en bijbels zijn. Op dit punt is

er veel leed. Misschien wordt tijdens de preek pijn opgehaald omdat je ouders dingen deden, die niet bijbels zijn, terwijl ze wel van jou eisten ten allen tijde gehoorzaam te zijn! Je bent beschadigd. Dan kun je niet eren, tenzij er belijdenis is van schuld en er voor jou ruimte is om te vergeven.

Als je nu als kind in zo'n situatie zit, wat dan te doen? Dan geldt de regel: het principe van de hoogste wet moet nageleefd worden. Wees God meer gehoorzaam dan je ouders!

Geldt dit gebod ook voor kinderen die het huis van hun ouders verlaten hebben? Het gebod tot 'eren' van ouders geldt ons hele leven.

Eren betekent voor je ouders zorgen. Concreet zou dat kunnen betekenen: zorg verlenen aan je ouders als ze zwakker worden (vgl. 1 Tim. 5:4). Kijk naar Jezus. Hij was als kind zijn ouders onderdanig (Luk. 2:51). En aan het eind van zijn leven zegt Hij tegen Johannes: zoon, zie uw moeder! Zorg voor haar!

Tot slot: dit is het eerste gebod met een BELOFTE! In het OT 'Opdat het u welgaat in het land (Kanaän)' (Deut. 5:6). Paulus: opdat het u welga, en dat gij lang leeft op de aarde' (Ef. 6:3). De zachtmoedigen zullen de aarde beërven!

Ik eindig met een woord tot hen die teleurgesteld zijn in hun aardse ouders. De enige manier om werkelijk je ouders te eren is om vrij te zijn van *jouw behoefte* om hen tevreden te willen stellen. En de manier om hen niet langer tevreden te hoeven stellen (daarvan niet meer afhankelijk te zijn) is om alles wat je altijd van hen had willen krijgen bij de Heere te zoeken. De enige plek waar werkelijk onvoorwaardelijke liefde te verkrijgen is, is bij Hem. (vgl. de gelijkenis van de ontfermende Vader, Luk. 15! Geen Vader sloeg met groter mededogen op zondaren het oog, dan de Heere God in Zijn Zoon Jezus Christus.

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Wat houdt voor u 'gezag uitoefenen' in?
2. Wat zijn voor u de belangrijkste punten die u in de christelijke opvoeding aan uw kinderen wilt meegeven?
3. Paulus adviseert kinderen in de 'lering en vermaning des Heeren' op te voeden. Wat is dat? Hoe geeft u dat vorm?
4. Kunnen ouders het respect ook verspelen? Wat moet onze houding in zo'n geval zijn?
5. Toen Jonathan Edwards stierf wilde hij dat zijn kinderen dit zouden weten: 'Ik ben niet de echte vader die je nodig hebt. Ik ben alleen maar een kanaal voor de liefde die van de hemelse Vader komt. En nu het kanaal weggaat, moet je naar de bron toe gaan.' Hoe kunt u als ouder 'kanaal' zijn naar de bron?

Voor de kinderen:

- Het vijfde gebod gaat over het 'eren' van je ouders. Hoe kun jij het beste je ouders eren? Vind je dat moeilijk?
- Bid jij ook voor je ouders? Waarvoor zou je kunnen bidden?